

Asia: VN/23899/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot koskien HE luonnosta

Sahateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikonmukaisesta aiheesta.

Logistiikan kustannukset ovat raaka-aineen hankinnan jälkeen toiseksi suurin yksittäinen kustannuserä sahateollisuuden yrityksille. EU:n fossiilisten polttoaineiden jakelua koskevalla päästökaupalla on negatiivinen vaikutus niin kilpailukykyyn kuin kannattavuuteen sahateollisuuden yritysten kannalta.

Sahatavarasta käydään globaalisti kauppaa ja suuria viejämaita on niin Euroopassa kuin Euroopan ulkopuolella. Näin ollen toimintaympäristön osalta kustannuskilpailukyky on yksi tärkeimmistä tekijöistä sahateollisuuden yrityksille. Uuden päästökaupan negatiivista kilpailukykyvaikutusta eli kohonneita kustannuksia ei pystytä viemään globaalisti vaihdettavan lopputuotteen eli sahatavaran vientihintoihin.

Negatiivista vaikutusta voidaan lieventää valtioneuvoston toimesta. Hallitusohjelmassa linjattiin siitä, miten ”Suomi vastaa päästöjen vähennystavoitteisiin ja etenee hiilineutraaliustavoitteeseen ja hiilenegatiivisuuteen ilman, että arjen kustannukset nousevat tai kilpailukyky heikkenee”. Tämä kannatettava linjaus tulee huomioida kansallisessa valmistelussa.

Päästökaupan kautta kerättävästä rahasta tulee käyttää merkittävin osuus sekä teollisuuden kilpailukykyä vahvistaviin että päästövähennystoimiin kannustaviin tukiin.

Sahalaitosten sisällä operoi paljon työkoneita (esim. pyöräkuormaajat ja trukit), joiden polttoaineena on käytännössä poikkeuksetta polttoöljy. Markkinaehtoisesti ei ole perusteltua investoida sähkökäyttöisiin työkoneisiin. Sähkökäyttöisten työkoneiden kustannustaso on merkittävästi korkeampi verrattuna nyt käytössä oleviin koneisiin ja siten edes matalampi käyttökustannustaso sähkökäyttöisissä työkoneissa ei tee niistä liiketaloudellisesti perusteltavia investointeja.

Päästökaupan yhteydessä tulee luoda merkittävä julkinen kannustin, joka tekee sähkökäyttöisten työkoneiden hankinnan ja niiden käyttämisen mahdolliseksi. Kannustin tulisi ottaa käyttöön samanaikaisesti vuoden 2027 tieliikenteen päästökaupan yhteydessä, joka muodostaa teollisuudelle kilpailukykyä heikentävän rasiitteen.

Kriittisen tärkeä on myös raskaan liikenteen ammattidiesel, josta pääministeri Petteri Orpon hallitus linjasi kehysriihen yhteydessä huhtikuussa 2024. Jotta ammattidieseliin liittyvä lainsäädäntö ja palautusjärjestelmä olisivat valmiit vuonna 2027, pitää valmistelua tehdä nopeasti ja johdonmukaisesti.

Säännelty yhteisö

Palaute ehdotetusta säännellyn yhteisön määritelmästä ja veloitteiden siirrosta sopimuksella sekä sääntelyn kohdetta koskevista vaikutuksista

-

Maa-, metsä- ja kalatalous

Miten ja kenelle mahdolliset hyvitykset tulisi toteuttaa erityisesti maa-, metsä- ja kalatalouden toimialoilla?

Suomen kansallisesti tekemien soveltamisalalaajennusten aiheuttamat kustannukset on kompensoitava kansallisesti päästökaupan piiriin otettavalle metsätaloudelle. Mahdollinen malli voisi olla, jos metsätaloudessa toimiville yrittäjille kuten puunkorjuussa toimiville koneyrittäjille palautus toteutettaisiin laajentamalla Maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaiset palautukset koskemaan metsätaloutta.

Liikennesektorin toimijat

Mitä vaikutuksia soveltamisalarajauksella on toimintaanne?

-

Miten mahdolliset hyvitykset niille yritysmuotoisille toimijoille, joiden käyttämä polttoaine tulee soveltamisalan piiriin, voisi toteuttaa?

-

Aalto Tino
Sahateollisuus ry